

[Lenger]

Lovforslaget tager udgangspunkt i, at rigtige teologer er bedst uddannede til at fungere som præster; det er jo princippet, og det vil vi såmænd ikke bestride, men hvis det er meningen, at kvalifikationer virkelig skal til at være et kriterium, kommer vi ikke uden om, at man også ser på nogle af de forhold, jeg har rejst her.

Poulsgaard (FP):

Vi så helst, at vi fik kirke og stat adskilt – det er et principprogram, vi har – men det får vi jo ikke. Når vi ikke kan få det, må jeg sige, at der egentlig ligger mange fornuftige tanker i dette lovforslag. Vi synes også, det er rimeligt, at ikke-teologer kan få mulighed for at beklæde præsteembeder, men jeg tror nok, at vi alligevel kommer til at støtte lovforslaget.

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Jeg vil gerne takke for, at der har været så bred en enighed om at ophæve akademikerparagraffen. Jeg behøver ikke at gentage det, der står i bemærkningerne til lovforslaget, eller det, ordførerne har sagt om, at begrundelsen for, at man indførte den i 1962, nemlig at få folk med livserfaring ind i folkekirken, akademikere, f.eks. læger eller jurister, der i nogle år havde siddet i et job ude i samfundet og så fik en motivering til at blive præster, men som det også er sagt, er det mere og mere blevet til, at det er helt nye akademikere, der straks beslutter sig til at tage tillægsprøverne og komme ind som præster i folkekirken.

Når jeg gerne tager akademikerparagraffen af bordet nu, er det, fordi vi også for nogle år siden lukkede for særuddannelserne; den løb ud af sig selv, da den havde virket i 10 år. Derfor synes jeg, det var rart at have helt rent bord nu, når et udvalg skal til at finde en udvej for, at vi stadig kan få det, der i folkekirken jo er et ønske om, nemlig at bevare muligheden for i særlige tilfælde og ud fra helt personlige grunde at vælge mennesker, der ikke har en teologisk embedseksamen. Særuddannelsen dækkede behovet godt, og det var nok også rigtigt, at man ikke forlængede den dengang, ligesom det nu er rimeligt at ophæve akademikerparagraffen. Men erfaringerne med særuddannelsen bør ikke gå i glemmebogen, og derfor mener jeg,

– og det kan jeg høre at der også er tilslutning til – at vi bør skabe en mere permanent mulighed for, at mennesker, der først i en moden alder føler kald og evner til en præstegerning, kan få en uddannelse, der skal være mere omfattende end særuddannelsen, men dog ikke stiller samme krav som en teologisk embedseksamen. Men jeg mener, at mulighederne må være de samme, enten den pågældende har en akademisk uddannelse bag sig eller ej. Jeg tror, det var hr. Ole Vig Jensen, der var inde på, at denne favorisering af akademikere ikke var rimelig, for det kan ikke være retfærdigt og rimeligt, at man, hvis man har en akademisk grad, kan tage tillægsprøven og blive præst, men ikke har den mulighed, hvis man er journalist, orlogskaptajn, sygeplejerske, manufakturhandler eller landmand, undtagen over kæringsparagraffen, hvor man så allerede på forhånd skal være øremærket til et bestemt kald og pastorat.

Det var det, jeg kunne sige i bred almindelighed om forslaget, men der har været stillet et par spørgsmål undervejs, og dem af dem, jeg kan svare på, vil jeg gerne svare på her.

Fru Tove Lindbo Larsen spurgte, hvor mange der havde taget uddannelse efter akademikerparagraffen, og hvor mange af dem der havde været i arbejde. Jeg kan sige, at der, i de år, paragraffen har eksisteret, er givet 163 tilladelser, og heraf er de 112 – eller har været – i embede. Jeg kan ikke svare på, hvor mange teologer der er ansat uden for kirken. Det er jo heldigvis sådan, at den teologiske uddannelse er en bred uddannelse, som der er behov for også uden for folkekirken, men jeg kan dog svare, at der i øjeblikket, hvor der er godt og vel 100 ledige teologer, er mellem 10 og 20 ansøgere til hvert ledigt præsteembede, så det siger jo lidt om, hvor de teologisk uddannede vil lægge deres livsgerning. Man kan muligvis finde ud af, hvor mange teologer der er ansat under undervisningsministeriet; det kan afklares under udvalgsarbejdet.

Fru Inger Harms sagde, at det ikke altid var nok at have en teologisk uddannelse, en teologisk embedseksamen, for der var så mange problemer, man blev stillet over for som præst, som havde deres udspring i samfundsproblemer, og det var altså begrundelsen for støtten fra fru Inger Harms, som jeg takker for. Jeg kan sige, at det også har væ-